Ч. 21. Чернівції, субота дня 15 (27) квітня 1895. Ричник XI.

БУКОВИНА

Передплата
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
„ чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч.17.

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

РАДА ДЕРЖАВНА.

Дня 23. квітня с. р. почала рада державна знов свої засіданя, перервані 4. с. м. задля сьвят великодних. На попередних засіданях вели ся наради найбільше над податковою реформою. Тому що ми перше не могли давати докладних справоздань з ради державної, то хочемо для зрозуміня дальших справоздань з ради державної, подати вперед короткий погляд на сю реформу податкову.

Ніхто сего не перечить, що дотеперішний тягар податковий найбільше давив ті верстви суспільні, котрі під взглядом економічним суть найслабші. З великим зростом податків посередних, консумцийних, впав новий тягар особливо на верстви ремісничі і робітничі. Отже тепер нова устава має на цїли справедливійше розложенє податків межи всїх обивателів держави. В новій реформі податковій іде передовсім о податки безпосередні, а особливо о заробковий і доходовий. Посередні податки будуть обовязувати так як доси, лише ґрунтовий податок знизить ся о 10 до 15%, а домовий о 10 до 12%. Натомість мають зовсім знести ся дотеперішний податок заробковий і доходовий, а на їх місце настануть: 1. загальний податок заробковий 2. податок заробковий товариств акцийних і. т. п., 3. податок рентовий, 4. податки від платнї, і 5. так званий проґресивний податок особисто-доходовий.

Справдї новим податком буде властиво лише той проґресивний податок особисто-доходовий. Кождий, хто має якийсь дохід, хиба що той не перевисшає увільненої від податку суми, буде платити податок, а податок сей буде проґресивний, т. є. більшаючий відповідно до того, як дохід зростає. Новий сей проєкт дуже справедливий. Ремісники і промисловцї платять нинї, як звістно, податок заробковий і доходовий. На будуче платити будуть загальний податок заробковий, а кромі того на рівні з всїми иньшими обивателями держави — також податок особисто-доходовий. Загальна сума заробкового податку буде після нового проєкту троха меньша, як доси.

Властителї домів і ґрунтів мають, як доси, платити податки домові і ґрунтові, однак з опустом 10 до 15%, а кромі того платити-муть податок особисто-доходовий. Податок особисто-доходовий мають платити і всї урядники, що беруть висше 600 зр. платнї.

Той, що жиє з процентів свого капіталу, не платить нинї нїяких безпосередних податків. Вправдї такі капіталїсти або рентиєри мають обовязок платити податок доходовий після третьої кляси, однак власти скарбові не легко могли дізнати ся про таких панів, що не мають нїякої роботи, тілько жиють з процентів. На будуче і ті люди мають платити особисто-доходовий податок, що есть дуже справедливе. „Рентиєри“ мусять признавати ся до своїх доходів, на підставі котрих вимірить ся їм податок.

В акцийних спілках, товариствах обезпечень і. т. п. настануть також зміни податкові, котрі загал наших читачів можуть меньше обходити, і тому їх поминаємо.

Загальний податок заробковий буде платити кождий, хто в Австриї має підприїмство або занятє заробкове. Не будуть платити сего податку лише: підприїмства обовязані до складаня публичних рахунків, люди побираючі пенсию (урядники, официялїсти і т. п.); рільні і лїсові господарства, огородництво і рибальство (на власнім ґрунтї або на ріках), державні підприїмства, робітники, що жиють з працї рук без помічників, дрібні рільники від своїх побічних занять, особи працюючі в домашнім промислї, зарабляючі лекциями і взагалї всї побічні занятя, що не дають більше, як 30 зр. річного доходу.

Крім того проєктовані комісиї заробково-податкові будуть могли що року

---

1) **Дїд Славир а дїд Пухир.**

З моїх споминок.

Написав О. Я. Кониський.

В селї у нашому жили сусїди: козак Степан Славир і „государственный“ хрестянин Демян Пухир. Сусїдили они, коли не з прадїдів ще, так певне з дїдів: двір повз двір; город з городом; сад біля саду. Соха з Демянового колодязя стояла в Степановому дворі. Гарбузова гудина з Демянового городу перевисала через Степанову лїсу і слала ся коло його капусти; а Степанові сояхи схиляли свої золоті голови круглясті до Демянової тичкової квасолї, що пяла ся попід лїсою та буцїм надила Степанові сояхи лицяти ся до неї. Певна річ, що Славирові сояхи не женихали ся з Пухиревою квасолею. Певне й те, що хоча они цїле лїто, година скрізь годину бачили ся і вдень і вночі; разом мокли на дощи, разом сушили ся, грїли ся на сонци; пестили ся при місяцю; сумовали серед темної ночи, але нїколи-нїколи не сварили ся: нїколи листаті руки сояхів не доторкнули ся до нїжних голівок квасолї, нїколи довгенястий стручок квасолин нїже єдиного зернятка не видзьобав з сояхів.

Між садками дїдів стояла висока загата: груші і яблонї давно вже переросли загату і гилля Славиревих яблунь гойдали ся, нїби кланяли ся гиллю Пухиревих груш. Верхи опортів, путивок, шлапаків, дуль та сапїжанок, мабуть, не менш за мене, дивовали ся, на що між ними стоїть загата? Вже-ж они не посварять ся; одно на одного не кинуть ся бити ся; так на що-ж їх розгорожено? Хиба на те єдине, щоби пням Славиревих дерев не давати дивити ся на пнї дерев Пухиревих, так як от дивлять ся один на одного верхи да те гиля, що йде поверх загати. А вже коли становити плетїнь, так треба-б такого величезного, щоб через його жадної деревини не видко було; щоб гилька до гильки, листок до листка не доторкали ся нїколи. А тепер, кажу, на що та загата? яка з неї користь? Самі дїди бачили те і тямили, що „загата не до дїла; буцїм ми один одного стережемо ся наче злодїй від злодїя“, говорить було дїд Степан.

— Справдї не потрібна та загата — зго джує ся і дїд Демян і додасть: — та нехай вже до свого достоює: нехай догниває; не ми її клали, не нам її й руйновати; нехай, доки сама впаде.

— І про мене, нехай — каже Степан — та тільки, що она нам кругу надає...

Кругу надає, не без того; та нехай собі...

— Круг той виходив от з чого. Було як здійметь ся вітер та розгойдає верхи дерев, так неминуче Степанові опорти побють ся з Демяновими шклянками; або Демянові сапїжанки з Степановими дулями. Загата вітру не спинить, а ще шкоди додасть; бо часом яблоко чи груша так вдарить ся об неї що й боки собі пробє. Вітер — річ звичайна, чимало наоббиває садовини. Дїди пильновали, щоб не користувати ся з тої шкоди, крий Боже! усю оббиванку, усю падалицю, що з Степанового саду попаде в сад до Демяна — останний було любенько позбирає в коробку, чи в решето, однесе до Степана і скаже:

— На! бери, бач, скільки твого до мене вітром накидало.

Так само чинив і Степан. — Дак от колиб не ота загата, — зробив би кільки ступнїв, щоб перенести чужу падалицю, а тепер треба „кружати“ з саду на город, з городу двором через вулицю, а тодї вже знов у двір — чи до Демяна, чи до Степана... виходила „зайва ходня“.

Славир з покон-віку козак. І Пухирів батько козаковав; та як помер, дак Демян тодї ще „без очкура бігав“, якийсь „шолудивий пан“ — взяв „тай підвернув його під себе в крепацтво“. Демян дійшовши певного віку, почав позивати пана і відпозивав свою волю; його визволено з під пана і сказано записати ся в „государственные хрестяне“.

Віком дїди були, мабуть, ровесники!

— Скільки вам, дїду, лїт? — спитаю було у Степана.

— Сьвятий його знає, скаже дїд; я вже з лїт мабуть вийшов. Тодї як Француза ми воювали, я був настоящим паробікою; а тодї, як князь Репнїн козаків скликав, щоб Ляхів бити, я вже вдовів; тодї моя доня Оленка — нехай царствує, — на десятій весні була... От оно як.

А дїд Демян про свої лїта каже було:

— Як вмерла цариця Катерина, дак я тодї саме у того „шолудивого“ за „козачка“ бігав. Я й доси наче сегодня бачу рейтузи того шолудивого. Неначе отсе зараз чую, як він лементував: „Царице наша! Мати наша! на кого ти нас покинула?!“

увільняти від податку заробкового найбіднійших ремісників, що не мають жадних помічників, або держать щонайбільше одного челядника чи ученика.

Всїх тих, до котрих відносять ся сї приписи о заробковім податку, поділять на 4 кляси, відповідно до висоти плаченого податку.

Для лекшої орґанізациї будуть установлені податкові округи. Члени кождої кляси будуть лучити ся в так звані „Стоваришеня податкові,“ а для кождого такого стоваришеня буде утворена комісия заробково-податкова. Крім того в кождім краю повстане краєва комісия для податку заробкового.

Отсе найважнійші, насобходячі точки нової реформи податкової. Всякий признасть, що проєкт сей справедливійший від дотеперішної устави. Певна річ, що найдуть ся в нім ще деякі похибки, котрі з часом дадуть ся поправити, але то вже тепер зискуємо, що бідаки будуть справедливійше оподатковані, а капіталїсти, що доси не платили нїчого, будуть уже платити податок так як всї. Дивна річ, що мимо того були такі речники опозицийні, котрі не давно казали в раді державній, що ся реформа капіталїстична. Мінїстер скарбу Плєнер, ґенеральний бесїдник Менґер і справоздавець Бер пояснили основно і всесторонно напрям реформи і зміст єї і тим відперли хиткі арґументи опозицийних речників.

Над тим головно радила рада державна перед Великоднем. В тім часї працювали також мало що не всї комісиї і субкомітет виборчої реформи, котрий не вшевняють, значно посунув вперед свою роботу. Вправдї засїданя сего комітету тайні, однак N. fr. Presse оповістила була нарис, котрий має бути проєктом правительственним. Нема вправдї певности, на скілько сей проєкт автентичний, а вже-ж не без інтересу буде з ним познакомити ся, бо він ріжнить ся в дечім з давнїйшим т. зв. „основним нарисом“ коаліцийного правительства. Головні постанови ось які: 1. Істнуюча система виборча задержує ся, а додає ся до того пята курія виборча, зложена з нових виборців. 2. Ся курия складає ся з двох тїл виборчих, з котрих кожде для себе окремо вибирає. 3. До першого з тих тїл виборчих належать ті виборці, що платять якийсь безпосередний податок понизше 5 зр., а не належать до істнуючих тепер курій. 4. До другого тїла виборчого належать кваліфіковані робітники промислові (члени кас хорих і ин., що не платять безпосередних податків). 5. На обидва тїла виборчі припаде разом около 70 мандатів і о стілько має бути побільшене загальне число послів. 6. Правительство виготовить для пятої курії розділ округів виборчих в сей спосіб, що в кождім окрузї виборчім будуть вибирати обидва згадані тїла виборчі окремо, а нїколи лише одно тїло виборче.

Такий склад пятої курії мав би вдоволити домаганям консерватистів, котрі супротивляли ся, щоби разом змішувати радикальних робітників промислових з сїльскими виборцями, що платили би меньше як 5 зр. податків.

Дня 23. квітня зійшла ся знов рада державна на засїданя. Заким присууплено до дневного порядку, посли Гогенварт, Кінбурґ і Залеский поставили пильне внесене, котрим візвали правительство, щоби прийшло з як найбільшою помочию для потерпівших від землетрясеня. Кромі того п. Швеґель поставив пильне внесене в справі пільг податкових і перебудовах, спонуканих землетрясенєм. (Нові будівлї в Люблянї і околици мають бути на 25 лїт вільні від всяких податків, а мешканцї від домовочиншовего податку на час трех квартадів). Оба сї внесеня Гогенварта і Швеґля палата ухвалила одноголосно.

Правительство предложило два проєкти законів, один в справі тимчасового увільненя від податку домовочиншового тих домів в Перемишли, котрі мають бути перебудовані в цїлях асанацийних і комунїкацийних, — а другий в справі охорони публики перед обманьствами що до якости і ваги продаваних товарів.

Дальше вела ся дискусия над проєктом реформи податкової. Між иньшими домагав ся п. Штайнвендер зниженя податку для кас щадничих, а підвисшеня єго для заграничних товариств акцийних.

Під конець дискусиї п. Кайцль поставив пильне внесене в справі теперішних спекуляций на біржи, викликаних непевною акциєю правительственною що до удержавненя зелїзниць. На се відповів мінїстер Плєнер в обороні правительства, що праса і біржа використовують кожду заяву мінїстра до своїх спекуляций. Закон о удержавненю зелїзниць приватних предложить правительство в осени.

Хронїка з України.

(З листів і з часописий).

(Конець.)

Тим часом, каже д. Дурново далї, он хоч би той „Комитетъ Грамотности“! орґанізация він часова і кермує ся статутом, затвердженим мінїстром „Госуд. Имуществъ“... Чи доладу-ж воно?...“ Року 1765, коли орґанїзовано в Петербурзї Імператорскоє вольноє Економич. Товариство, то до складу єго пристали лїпші люди того часу і єму можна було стати розсадником просьвіти. Потім при сему товари-тві орґанїзовано специяльні комітети як от і „Комитетъ Грамотности“, (1861 р.). Тоді була инча річ, але тепер жадним чином комітет сей не повинен стояти під рукою мінїстра „Госуд. Имуществъ“; а треба щоб був під рукою мінїстра осьвіти. Так само і велика більшість провінцияльних товариств і комітетів грамоти веде своі справи без контролї урядової; значить веде їх в такому напрямку, в якому хоче. Сїльскі читальні і книгарнї, скоро вони не при школах, теж не ма-

---

Обидва діди були — за моєї памяти вдівцями. У Степана тілки сьвічи й воску було, що одна Оленка. Взяв він до себе приймака, діждав двох унуків. Під холеру 1855 р. Оленка з чоловіком „на той сьвіт пішли і старійшого сина з собою потягли“. Лишила ся внучка Настя: дід сам її зростив. Знайшла Настя паробка під свої мисли, побрали ся, жили собі наче голуби, та на дїтий не поталанило їм — не благословив Бог. — Дід Степан вельми з того сумовав: без дїтий, —каже було — і хата і двір і сад пусткою смердять.

Дід Демян не молодим вже брав ся. З чотирох дїтий зросло — двійко: сина взято в москалї, та десь там на чорній річці його і вбито, а доня Галя побрала ся з убогим наймитом, зайдою, „мабуть чи не волоцюгою з паньських.“ Хазяйнував приймак три роки, та не щастило йому в хазяйстві. Пара волів здохла; коняку цигани вкрали... з Галї вийшла людина хоровита, не робітниця, а чисто тобі „квочка“... Занудив ся Павло, дідів зять, тай поплентав ся „талану шукати“ на Кубань. Дід довго його не пускав, все казав йому: „батька покинеш, то й сам загинеш“; не послухав ся: настерний був вельми. Пішов тай не вернув ся: наче в воду канув! І звістки певної про його не було. Люди з нашого села — кому доводило ся міряти шляхи на Кубань, всякого, не в одно гомонїли про Павла Коломазничєнка. Хто казав, що він пристав до козаків, пішов з ними на Черкеса, а Черкес йому голову стяв; а хто було каже, що він „злигав ся з якоюсь Халдейкою, та біля неї і прикипів“. Певної звістки, кажу я. не приходило. Раз якось спитав ся я у діда Демяна:

— Де ваш Павло?

Демян покрутив свого сивого вуса і нехотя промовив:

— Не скажу, куди його занесло — і більш нї слова.

На постать і на вдачу діди мої чимало скидали ся один на одного: але ще більш відрізняли ся. Дід Степан, був дідок шпаркий, гонкий наче очеретина; а вже Демян, дак і присадковатий і оклецковатий; ходив він і проквільно і тупцьовато; ступить було, дак наче товкачем в ступі гупоне. Колись, кажуть, він був веселий, говіркий, сьпівака на все село; а от як „пропав“ Павло, та стала за ним Галя журити ся, так і Демян не той став. Раз-у-раз він якийсь думний, зажурений. Мабуть Галина журба і його старе серце переняла; а може просто вже сама старість зробила його таким нїби суворим. Річ звичайна, що старість на все, навкруги озирає ся тужливо; сумно дивить ся на сучасне і безнадійно кидає думкою на будуче. Трафляють ся люди вдачі супротилежної; але таких на омаль. Степан Славир належав до останних. В очах у його завжди було ясно, наче проти сонця. По твари у його я не бачив, щоб ходили хмари; а раз-у-раз буцїм весняна веселка грає там спускаючись з високого думного чола на сиву бороду. Мабуть на серці у його жадної щелинки не було, щоб тудою пролїзла негодь осїнна; мабуть огрійлива весна, як засїла там ще за паробоцтва, так і замуровала ся на віки. Добрість і прихильність до людий, до правди обох дідів однакого кермовала; тільки що Демян, трохи чи не наумисне пильнував, покривати свою добрість сїткою понурости та змаганями. Нїчого було не зробить без того, щоб не позмагати ся. І вже нї з ким він так не змагав ся як з Славирем. Отсе було — аби Сгефан що сказав — Демян зараз проти його і підуть они змагати ся, аж доки Степан не скаже: „ну, тебе к Богу! у мене вже язик дуба стає; годї“... Махне рукою і піде. Степан — людина жвава; змагав ся палко, часом було аж з пересердем; говорять було, у його і руки і ноги і всего його движки беруть; а дід Демян наче той лїд; галасу не підведе! сидить собі на стелюзї, обручі струже, (він боднарував) да повагом слово по слові пускає. Але-ж слово яке? таке прикре скаже, що Степан, аж плигне. Як тепер думаю, так Пухир змагав ся мабуть на те тільки, щоб Славира подратувати; була таки у його отся вада: любив він дратувати! От і мого діда-отця Корнїя було так роздратує, що той проти його аж ногами затупотить і гукне: „геть собі к нечистому Іродів сину!“ А проте хоч як було не змагають ся Степан з Демяном, а нїколи, нї во вік не доходило у них до сварки.

(Дальше буде.)

ють контролї урядової; а через те в них є чимало книжок. хоч і дозволених цензурою, а про те таких, що своєю тенденциєю шкодливо впливають па розвиток народу.“ — Менї, каже далї д. Дурново, .,невідомо, чи є строгий догляд урядовий над тими книжками, які жертвують в читальнї при школах ріжнї комітети, товариства і люди приватні; але треба-б пильно бажати, що-б заведено і тут догляд і контролю таку саме, яку завів торік куратор Виленьского шкільного округа по читальнях і книгарнях в ковеньскій ґубернії*). Нарештї роздаване книжок в народ безплатно, вимагає найпильнійшого догляду, бо департаментови поліциї державної відомо, що роздаване книжок провадять кружки (громадки) „неблагонадежної“ шкільної молодїжи... Алеж я (п. Дурново) і в сїй справі, хоч вона більш за все належить до компетенциї мінїстерства вн. справ, вагаю ся взяти ті чи инчі заходи, непорозумівшись з мінїстерством осьвіти; бо воно одно тільки спроможно, не вважаючи на правила цензурні, показати, які саме книжки видані для народу, шкодливо впливають на розвиток народу“ Тим то мінїстер Дурново, вдає ся до мінїстра осьвіти, щоб він не гаючись зняв питанє щоб „Комитетъ Грамотности“ з філїями его перейшов під кормигу мінїстерства осьвіти; та разом з тим, щоб запопадливо подбав мінїстер осьвіти і над тим, щоб взяти під контролю урядову усї приватні орґанїзациї, які працюють по Росиї над осьвітою народу і орґанїзував одностайно догляд за всїми читальнями і книгарнями.“ Сподїваючись найшвидче відповіди, п. Дурново кінчить свій лист так: „Я вельми вдячним буду, коли ви повідомите мене, яких заходів і запомоги в сїй справі треба буде від мінїстерства вн. справ“...

Які заходи взагалї видумають Дурново з Деляновим на те, щоб чисто задушити всяку неурядову інїциятиву і працю коло осьвіти народу небавом побачимо; а нинї вже з часописів відомо, що „Комитетъ Грамотности“ велено віддати під кормигу мінїстерства осьвіти і що через те ґраф Бобриньский відрік ся бути президентом Економічного товариства. — Справдї — вийшло воно так, що мабуть і ґраф Бобриньский непевної політичної „неблагонадежности“, коли не догледів, що на чолї одного з орґанів товариства стоять, як пише д. Дурново „люди болѣе тѣмъ сомнительной политической благонадежности“... Не вже-б то... Страх і подумати!... Може чи не анархісти!

Не диво, коли так, що реакция в Росиї все більш розгортає свої хижі крила. Маємо звістку, що в мартї у Київі скинено з посади за „политическу неблагонадежность“ — голову контори (філїї) державного банку, — ґенерала Аннисова, а двох синів его і студентів Ляшенка, Форостяньского і Вайнштейна заслано.

Знати, що київскі „стародержці“ не дрімають. Кажуть, що нема днини, щоб минула без ревізиї,, або без засланя, чи без арешту. Якийсь доктор фільозофії Новиков, одержавши десь в Нїмеччинї професорску катедру, прибув до Київа просити, щоб слобонили его з підданьства Росиї. Цїлу зиму его волоподили обіцянками, аж доки отсе в мартї не заслали на три роки в Вологодщину. Ще гірш стало ся з ученим хеміком Щавиньским: сей торік вернув ся з закордону і працював собі спокійно над наукою. Ажь ось, — не питаючи его нї про що, арештують і закидають в тюрму в самітну келлю на 8 місяців!...Так само без опиту якогось Прокофієва заслали на 5 лїт в Сибір під догляд поліциї. — Швидко!... Одначе инчим разом справу арештованих тягнуть страх як довго. На пр. справу арештованих на веснї р. 1893 в Харкові: Липи, Васькевича, Степаненка, Левандовского, Русової і инч. скінчили ледві торік в груднї. Скінчили — звістно — тюрмами та засланєм!... А от в в Київі — студенти Татаров, Рауш і инчі з весни 1894 — сидять в тюрмі, та не діждуть ся нїяк присуду за свою „неблагонадежность“...

Що йно прийшла до нас звістка (на скільки певна, невідомо,) що з Москви погнали на засланє професорів Милюкова і Безобразова.

Річ натуральна, що самовластє йдучи зверху вниз, — розливає ся, наче вода та дощева скрізь, де тільки можна. З 1/13 січня сего року південні зелїзницї з Кієва до Одеси і до границї, перейшли на власність держави. Керманичем їх їх зроблено інжинера Бородіна: він і досї правив ними, але досї різко не визначав свого самовластя, певна річ тому тільки, що тямив що він на службі не уряду, а приватного товариства. Инакше став д. Бородін поводити ся, скоро почув себе урядником. Зараз розгорнув крила своєї „культурної“ вдачи. У Ковелї на зелїзницї був смотрителем старенький капітан Суваров. Вважаючи себе зовсїм справедливо. за господаря стацийної будівлї, він не хотів. щоб міський комендант вмішував ся в его справи. Комендант образив его. Він написав про себе до військового начальника коменданта сего. От про се довідав ся Бородін і єдине за те, що Суваров за власну образу вдав ся до військового начальства, прогнав его з посади... Суваров лишив ся без хлїба; не виніс голоду і образи тай... застрілив ся... Ба!... а Бородіну що до того? Аби було корито...

На сам кінець нотуємо одну черту сеї руїни економічної, якої зазнає „благородное дворянство россійское,“ кинувшись забирати побирати позичку з дворяньского Банку. Відомо, що з ласки молодого царя дворянам, що заставили свої добра земельні в банк, манїфестом 14. листопаду надано нових пільг... Алеж! горбатого могила не виправить. Не вважаючи на пільги ось скільки призначено на ліцитацию дворяньских маєтностий за невиплату процентів і позичкових рат: на Волинї 7. Подїлю 27. Київщинї 30, Чернигівщинї 64 і Полтавщинї 273!... Зауважмо, що правобережні банкроти се все истинно-русскіе люди“, себ то обрусителї.

*) Вельми цікавоб знати оті „правила“. — Ред.

Перегляд полїтичний.

Іменоване ґр. Петра Капніста амбасадором у Відни оголошено вже урядово. — „Свѣтъ“ доносить, що Росия сконцентрувала на водах япаньских 22 кораблїв военних з 360 пушками і відповідною залогою, а з Одеси доносять знов, що звідтам відпливали до Владивостока 1000 вояків і приготовлює ся висилка дальших пять тисяч.

Ситуация парляментарна і відносини в коалїциї, о котрих перед сьвятами богато говорено, що погіршили ся, показали ся зовсїм нормальні, а коалїция єсть так само сильна як і доси.

В Празї появили ся дві тисячі плякат з відозвою, щоби брати участь в торжестві 1. мая. Плякати сконфіскoвано завчасу, а пять осіб, що брали участь в розширюваню тих плякатів, арештовано.

В Нїші отворено торжественно сербску скупштину і вибрано посла Райоватича президентом комісиї верифікацийної.

Росийский мінїстер рільництва і домен виготовив проєкт, після котрого мали би давати ся домени царскі в аренду лише мужикам; через се постановленє повстав би один мілїон газдіств, мужицких. Говорять, що цар вже затвердив той проєкт.

„Славяньское благотворительное общество“ мало дня 18 с. м. свої річні збори під проводом петербурского метрополита Паладия. Явили ся: президент общества гр. Ігнатєв, сербский посол Мигайлович, ґенерали Чернаєв і Кіреєв, та велике число сьвящеників. Після справозданя числить общество 533 членів, доходів було 240.307 рублїв, а розходів 22.549 рублїв. З послїдної суми діставали 26 питомців з заграницї запомоги. Полковник Комаров протестував против висказу одної віденьскої ґазети (Parlamentär-a), мовби в Росиї на місце славянофільства настала байдужість до Славян; він заявив що славяньске питанє було і є одним з найважнїйших задач Росиї (?). Також виступив він против Ламаньского, котрий заявив, що Росия в послїдній всхідній війнї поводила ся якимись сентиментальними мріями і що увільненє Болгариї було щось в родї подій Дон Кіхота.

Köln. Zeitung доносить, що посли Нїмеччини, Франциї і Росиї протестували вже в Токіо против япаньско хіньского мира, хоч вправдї в спосіб лагідний, але все таки рішучий. Ся часопись думає, що факт, що Европа стоїть з Азиєю всхідною одна однїй напротив в сїм випадку, треба серіознїйше розважити, як се діяло ся доси. — В сїй справі пише „Новое Время“, що Росия буде підпирати всякі рекламациї Нїмеччини в справі нїмецких торговельних інтересів, бо Нїмеччина і Франция піддержує протест Росиї против відступленя півострова Ліаотунґ Япанови. Але чи дипльоматичне поступованє в сїм разї поможе, о сїм сумнївають ся „Новости“, і жадають демонстрациї військової.

Зачувати, що в Кореї викрито великий заговір против тамошного короля. В япаньских кругах правительственних говорять тепер, що войско япаньске доти не уступить ся з Кореї, доки не будуть переведені всї проєктовані реформи.

Дрібні вісти.

Для потерпівших від землетрясеня в Люблянї рішив видїл краєвий буковиньский дарувати 500 зр., котрі передасть ся краєвому маршалкови Країни.

З Бурштина пишуть: Дня 5. мая с. р. відбуде ся у нас відкритє читальнї „Просьвіти“ заснованої заходами таки самих міщан та селян. Бурштинцї раді би були вже давно побачити сю народну сьвятиню у себе та годї було з причини недостачі інтелїґентних людий, любячих свій нарід. Чей тепер иншим духом завіє в Бурштинї і кайдани тьми тьменної чей вже раз розкують ся. Звістний нам добродїй і щирий прихильник народа п. Кароль Давидович, ц. к. судия в Бурштинї і начальник місцевої сторожи огневої, докладає всяких заходів і трудів, щоби відкритє як найторжественнїйше випало. Між иншим приготовлює цікавий і поучаючий відчит. Честь таким людям за їх жертволюбність та невсипущу працю.

Перший новий поїзд блискавичний виїхав на пробу дня 23. с. м. зі Львова о 9·16 годинї рано, а до Кракова приїхав на годину 2·16 по полудни. Окрема комісия під проводом заступника директора руху, п. Черного-Шварценберга їхала до Ряшева. На найдовшій просторони безперестанковій між Львовом а Перемишлем колїс не мащено і оси під машиною і возами надто не розігріли ся. В Ряшеві переняла догляд комісия краківска. Проба повела ся.

Займив ся желїзний поїзд в дорозї на гусятиньскім шляху між Пошківцями і Джурином. На алярм здержано поїзд і огонь придушено. Причиною випадку була необережність подорожних.

З Долинщини пишуть: Дня 17 квітня лучив ся в Лопянцї, селї віддаленім 9 кільометрів від Долини такий випадок: Іван Боян, звістний в цїлїм селї яко волоцюга і ледащо, вів спір о межу з своїм сусїдом Жешком і кілька разів грозив єму, що его застрілить. Дня 17-го квітня повстала між ними на ново сварня, а Боян розлючений вбіг до своєї хати, пірвав стрільбу і стрілив до жінки Жешка, Палагни, котра влучена вісьмома шротами померла дня 18 квітня серед найбільших мук. Три доби ходив Іван Боян цїлком свобідно з набитою рушницею по селї і околици і ночував у власнім домі, відгрожуючи ся на деяких господарів, що заки его замкнуть, то мусить ще когось підпалити або застрілити. Дня 20-го квітня появив ся в селї оден жандарм, а відтак ще двох, глядаючи Бояна, але безуспішно, бо він утїк імовірно в сусїднї лїси і доси его не віднайдено.

Великий огонь. Село Байківцї, пов. тернопільского, майже до тла погоріло дня 19. с. м. Сто загород зі всїм майном, уряд громадский, церков і школа пішли з димом. Шкода перевисшає 100.000 зр. З Тернополя, віддаленого лише 6 кільометрів, не було нїякої помочи, хоч через

ціле полудне в пятницю видно було в місті дим і всі знали, що горять Байківці. В Ошехлібах, кіцманьского повіту, погорів дня 13. с. м. о. Олександер Велегорский. Стайня з всякими господарскими приборами згоріла до тла. Шкоду обчисляють на 600 зр. Огонь повстав через неосторожність сторожа, котрий з сьвічкою в руках пішов до стайні.

Згоріла церква в Санкт Андре коло Будапешту. Тамтого тижня вибух огонь в сусіднім домі коло церкви, а потім заняла ся й церков сама. На щастє в церкві не було нікого. Деревляне покритє згоріло, а вікна з малюнками потріскали і розбили ся на помості цілком. При ратунку скалічило ся кілька осіб.

Огонь. В Нових Мамаївцях погоріли брати Равлюки. Хати і всі річи та знаряди згоріли; хати не були асекуровані.

Лакомство. В однім селі кіцманьского повіту випив слуга сьвященника дріжджі, що були приготовлені для печива, гадаючи, що се молоко. Своє лакомство був він тяжко заплатив, але лікареви вдало ся єго виратувати. Кара була така, що через цілі сьвята великодні не міг нічого їсти.

Память кобзаря нашого Тараса Шевченка будуть прославлювати в Петербурзі Українці обходили вечером дня 24. с. м. Передовсім відограли Кухаренкову оперу, а потім наступить концерт. Вступ на салю був вільний лише на личні запросини через знакомих.

Нещастє при борбі з биками. Ми в однім з попередних чисел споминали про битви з биками в полудневій Франциї. При такій борбі в Барсельоні приключило ся ось яке нещистє. Розлючений бик перескочив перегороду і впав між публику. Шість осіб повалив на землю. Жандарм стрілив в него і ранив, а бик тим ще більше розлючений розбивав людий навколо себе, поки єго закололи. Сконстатовано що три особи тяжко ранені.

Рідка реклама. Ціле місто Лісбона було тамтого тижня зворушене задля пригоди, яка стала ся в голярні Avenide de Liberdade. — Туди прийшов гарно убраний пан і сів, воркотячи щось під носом, на крісло, та дивив ся на людий, як би не був при розумі. Гості і голярі були вже неспокійні, а тут від разу зірвав ся той панок і вхопив бритву. Властитель голярні прискочив — але за пізно. В одну мить розрізав той панок собі горло, кров хлюнула на під і стіну, а він впав зі страшним харкотанем. Всі гості і голярі вибігли зі страхом по поліцию, але коли вернули назад, не знайшли вже того пана, а натомість богато плякатів з таким повідомленем: „Сегодня о год. 8-ій відбуде ся в каварні Еден придставлене славнозвісного кугляра Альберта Р.“ — Властитель голярні заскаржив „артиста“, але сей о те не турбує ся, бо о тім „жарті“ говорили в цілім місті і всі пішли дивити ся на дурисьвіта. Здає ся, мав він на грудях мішок в фарбою, коли ніби то розрізав собі горло і ту фарбу витиснув з мішка.

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Спалято 26. квітня. Цісарева Єлисавета приїхала сюди о год. 6-ій зраня на пароході „Мірамаре“.

Петербург, 26. квітня. Урядова ґазета оповіщує відкликане посла в Білграді Персіяньского з причини недуги.

Відень, 26. квітня. Буджетова комісия полагодила нагляче внесенє Пфайфера що до помочи державн для потерпівших в Країні і Теплицях; дальше продовжають нараду над етатом торговельним. — Підчас засіданя палати панів зібрав заступник ратунхового комітету ґр. Гаррах для потерпівших в Люблянї 1800 зр.

Відень, 26. квітня. В палаті панів згадав ґр. Франц Фалькенгайн про нещастє в Люблянї, подякував правительству за скору поміч і надію, що правительство й на дальше буде помогати потерпівшим. (Оплески). Президент міністрів дякував за признанє і завіряв о дальшій помочи правительства. Згадавши ще з признанєм о помочи приватних осіб, занєвнював, що правительство все можливе зробить. — Закон о недільнім спочинку і похатництві принято в другім і третім читаню. День слідуючого засіданя незнаний.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарні Г. Чоппа.